

faa ved første Behandling af denne Sag ment, at jeg tillagde det af mig foreslaaede Fort en for ringe Betydning; han mente, at det vilde være fuldkomment tilstrækkeligt, hvilket jeg ikke har turdet driste mig til at sige, men jeg føler det dog, og jeg tror, at det har en stor Betydning, at man kan anse det for tilstrækkeligt paa den Kant, men jeg har tillige udtalt, at jeg, naar jeg paa et senere Stadium har med den Sag at gjøre, vilde fremkomme med Forslag om et mindre Fort ved Svalegrunden, men det er et Fort, som vil komme til at ligge paa 6, 7" Jod Vand og langt fra vil faae den pekuniære Betydning, og som heller ikke kan stilles op blandt de mest paatværgende Anlæg, da jeg efter hele Beskaffenheden og Indløbet gennem Drogden formener, at Marinen der vilde være i Stand til at tage Stødet af, indtil vi senere fik et saadant Fort anlagt. Om det er muligt, at et flydende Fort der kan faae sin Betydning, det skal jeg ikke kunne sige. Jeg har ikke noget mod at se et saadant Fort der, men kun ikke som Erstatning for det Fort, jeg har foreslaaet anlagt paa Middelgrunden. Hvad det finantzielle Punkt angaar, skal jeg ikke her videre berøre den Fremstilling, som den ærede Ordfører igaar gav om, hvad Hæren og hele Forsvarsvæsenet havde kostet tidligere og senere; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at den ærede Ordfører slet ikke tog i Betragtning, ja neppe engang nævnte de mange Procent, som Alt er blevet dyrere, men det maa vi vistnok tage i Betragtning, naar vi sammenligne Summerne før 1864, lige efter Hærloven og senere. Og naar jeg ser, at hele Forsvarsvæsenet derefter i 1868 og 69 var stillet til 6 Millioner Rigsdaler, kan jeg paa ingen Maade finde det overdevent, at det nu er 1/2 Million mere; det staar ogsaa, synes mig, i Forhold til hele Statens Indtægter; de ere vel ogsaa stegne. Jeg er ikke i mindste Maade Finantsmand, men jeg tror næsten, at vore Indtægter nu, efter at vi desværre have mistet Hertugdømmerne, ere lige saa store, som de vare dengang, da vi havde hele Staten samlet. At man nu fordrer en ekstraordinær Bevilling til Befæstningsvæsenet — det er fordret tidligere, men er ikke blevet bevilget — er en ligefrem Følge af, at der i en lang Aar-række ikke er gjort Noget for Statens permanente Befæstningsvæsen, i det Mindste i Kongeriget. Jeg skal sluttelig bemærke, at naar den høitærede Ordfører for Udvalgets Flertal nævnte forskellige Planer, der have været forelagte, og saa betegne det af mig forelagte Forslag som Brudstykker af disse Planer, da skal jeg Intet indvende mod, at han bruger denne Benværelse, men jeg vil dog hævde, at det er, hvad jeg kalder rigtig gode Brudstykker, det er det Allernødvendigste, det er Brudstykker, om man vil falde dem saaledes, som maa gaa ind i enhver Befæstningsplan som første Led. Og naar det ærede Udvalgs Flertal lægger saa stor Vægt paa Sjælland, som jeg sy-

nes, saa dreie disse sig netop væsentlig om at hævde Besiddelsen af Endepunkterne, de vigtigste Punkter paa denne Ø, som man vil gjøre til Danmarks Befæstning, saa jeg ikke ret forstaaer Modstanden derimod. Jeg skal til Slutning benytte et Udtryk, som den ærede Ordfører for Mindretallet brugte. Han sagde: Den Sten, man ikke kan løfte, skal man lade ligge. Jeg har ikke villet foreslaa det høie Thing at løfte en større Sten, ligesaalidt som jeg selv har villet paataage mig det, end det var min Overbevisning, der kunde løstes, og naar de Herrer ville erindre, hvorledes den høitærede Finantsminister har udtalt sig i den Henseende, er denne Sten vist ikke for stor til at løstes; men under alle Omstændigheder maa den løstes, naar Danmark vil værne om sin Selvstændighed og være en Stat; og det, jeg her har foreslaaet det høie Thing, og som jeg indstændig maa anbefale til Vedtagelse, er ufravigelig nødvendigt, hvilken Plan man saa senere maatte fatte med Hensyn til Landets Forsvar.

Marineministeren (Kavn): Naaget der for mit Bedkommende egentlig kun foreligger et Lovforslag om Anlæg af et Støttepunkt for Flaaden i Aggersøsfund, medfører dette dog med Nødvendighed, at man kommer til at omtale selve Flaaden og dens Virksomhed, og det saameget mere, som Flertallet af Udvalget i sine Forslag har optaget et, der gaar ud paa at skaffe Flaaden ved ekstraordinære Midler en vis Tilvæxt. Naar jeg i det Hele taget ser hen til Flertallets Betænkning og aldeles ser bort fra § 2, som omhandler den ekstraordinære Skat, kan jeg for mit Bedkommende ikke beklage mig derover. Som det senere skal vises, stemmer omtrent det, der er givet der, med hvad jeg har forlangt. Det har glædet mig af Betænkningen og fremdeles af den ærede Ordførers Udtalelse at se, at der nu synes at være tilveiebragt en meget høi Grad af Enighed om de Opgaver, der kan være Tale om, at Flaaden skal løse i Tilfælde af Krig. Jeg har tidligere kortelig omtalt de væsentligste af saadanne Opgaver. Jeg har nævnt, at Flaaden vilde kunne komme til at bidrage til Kjøbenhavns Forsvar mod Søfiden, jeg har nævnt, at dens Bestræbelse maatte gaa ud paa, saavidt muligt, at sikre Forbindelsen mellem Landsdelene. Jeg har dernæst nævnt, at den maatte søge at forhindre fjendtlige Landgangsforøg mod Verne og navnlig mod Sjælland. Det skulde den gjøre dels ved sin Tilstedeværelse alene, idet den derved tvang Fjenden til at anvende andre og mere omfattende Midler, end han ellers vilde gjøre, og dels skulde den kunne forhindre en fjendtlig Transportflaade i hurtig at blive ført fra en Del af Kysten til en anden og derved gjøre det lettere for Hæren at komme tilstede ved Landgangspunktet. Den skulde dernæst gjøre sit Yderste for at bryde ud og gjøre af den Skæde, den kunde, paa Transportflaaden, og endelig skulde